

استراتژی اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث

در افغانستان

از سال 2015 تا 2019

اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث افغانستان

فبروی 2015

فهرست مطالب

1	1. خلاصه از کارهای اجرایی
5	2. مفهوم حادثه در افغانستان
5	2.1 خطرات، آسیب پذیری و وقایع و کاهش آسیب پذیری خطرات حوادث
6	2.2 کمبود ظرفیت نهادها و جامعه تا به انعطاف پذیری بیشتر:
7	3. آمادگی نهادها برای مدیریت حوادث در افغانستان
7	3.1 چارچوب قانونی موجود:
8	3.2 تنظیمات نهادی
9	3.3 دستاوردهای ANDMA در منطقه DRR در افغانستان
10	4. درس های آموخته شده: نواقص قانونی، نهادی و پلان ریزی شده.
10	4.1. نقص قانونگذاری:
11	4.2. عدم توجه به کاهش خطر حوادث (DRR) و انعطاف پذیری
12	4.3. فاقد شمولیت در رویکرد DRR و چارچوب آن:
12	4.4. ناکافی بودجه دهنده:
12	4.5. نواقص در ارتباط و هماهنگی
13	4.6. نواقص اجرایی
13	4.7. نواقص در داده ها و اطلاعات
13	5. مواضع و اولویت های اداره ANDMA برای پنج سال آینده:
14	5.1. یکپارچه سازی DRM در چارچوب توسعه ملی و محلی
15	5.2. افزایش انعطاف پذیری جامعه به شوک ناشی از حوادث و تغییرات آب و هوایی
15	5.2.1. سیستم هشدار دهنده
16	5.2.2. آمادگی و پاسخ در برابر حوادث در افغانستان
16	5.2.4. جریان سازی جنسیتی
16	5.3. دانش، نوآوری و آموزش و پرورش برای ساخت فرهنگ ایمنی و انعطاف پذیری در تمام سطوح
17	5.4. همکاری منطقه ای و جنوب-جنوب برای DRM
17	6. نتیجه گیری

لیست اختصارات

ADML	Afghanistan Disaster Management Law	قانون مدیریت حوادث افغانستان
ANDMA	Afghanistan National Disaster Management Authority	اداره ملی مدیریت حوادث افغانستان
AN DS	The Afghanistan National Development Strategy	استراتژی توسعه ملی افغانستان
BCPR	Bureau for Crisis Prevention and Recovery	دفتر پیشگیری از حوادث و بازیابی

CBRDM	Community Based Disaster Risk Management	اجتماع مبتنی بر مدیریت خطر حوادث
CBOs	Community Based Organization	سازمان مبتنی بر جامعه
CCA	Climate Change Adaption	تطابق با تغییرات آب و هوایی
CDC	Community Development Council	شورای توسعه اجتماعی
CSO	Civil society Organization	سازمان های جامعه مدنی
DDAs	District Development Assemblies	شورا های انکشافی ولسوالی ها
DIMS	Disaster Information Management Sys	سیستمهای مدیریت اطلاعاتی حوادث
DRM	Disaster Risk Management	مدیریت خطرات حوادث
DRR	Disaster Risk Reduction	کاهش خطرات حوادث
EWS	Early Warning System	سیستم هشدار سریع
EOC	Emergency Operation Center	مرکز عملیات اضطراری
HFA	Hyogo Framework Action	چارچوب اجرایی هیوگو
I/NGO	International Non-Governmental Organization	سازمان بین المللی غیر دولتی
NAPA	National Adaption Programme of Action	برنامه ملی اقدام
NEC	National Emergency Commision	کمیته ملی اضطرار
NEPA	National Environmental Protection Agency	اژانس ملی حفاظت از محیط زیست
SNAP	Strategic National Action Plan	پلان اجرایی ملی استراتژیک
UNDP	United Nation Development Programme	برنامه توسعهی سازمان ملل
UNOCHA	United Nation Office for the Coordination of Humanitarian Affairs	دفتر سازمان ملل برای هماهنگی امور بشر دوستانه
WFP	World Food Program	برنامه جهانی غذا
WMO	World Meteorological Organization	اداره جهانی هواشناسی
IOM	International Organization for Migration	سازمان بین المللی مهاجرت

1. خلاصه ای از اقدامات اجرایی

افغانستان با خطرات متعددی روبرو است و مهم ترین آنها عبارت است از: زمین لرزه ها، زمستان شدید، لغزش زمین، برف کوچ، سیل، همچنین خشکسالی و طوفان ریگی. مردم افغانستان در 30 ولایت از 34 ولایت کشور مورد تهدید قرار گرفته اند. در سال 2014 جاری شدن سیل اثرات مخربی را به جا گذاشت. سیل در شمال افغانستان از 24-30 ماه آپریل 2014 بیش از 10000 خانواده (70000 نفر) در سراسر 10 ولایت شمالی، شمال شرقی و شمال غربی تحت تاثیر قرار داد و آواره ساخت. طی یک ارزیابی که صورت گرفت 450 نفر کشته، 214 نفر مجروح و بیشتر از 8000 خانه تخریب شده است.

ایجاد گروه حفاظت از محیط زیست و مدیریت حوادث در پوهنتون کابل یکی از بزرگترین دستاوردها در کشور بود. این در حالیست که مجلس، قانون مدیریت حوادث (DML) در سال 2012 را تصویب کرد و نیز پلان اجرایی-راهبردی ملی (SNAP)، سیاست ملی کاهش خطرات، پلان ملی پنج ساله در رابطه با مدیریت حوادث، بخش پلانهای مدیریت حوادث و برخی سیاست های استراتژیکی سازمان یافته (SOP) نیز تحت رهبری اداره ای به نام اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث ANDMA آماده شد. در طول ده سال اخیر موضوعات مهمی در این زمینه ها آموزش داده شد ولی آمادگی ها بسیار کم بود به خاطر اینکه هیچ مجموعه نهاد قوی برای سیستم هشداردهی قبلی در کشور وجود نداشت و همچنین عدم توجه دونه ها برای کاهش خطرات (DRR) و دیگر عوامل انسانی که باعث شده دونه ها به این عوامل بیشتر توجه کنند باعث شده که آمادگی در برابر کاهش خطر حوادث طبیعی و غیر طبیعی کم شود. اداره مدیریت حوادث همه اقتشار آسیب پذیر جامعه را بطور مناسب تحت پوشش قرار نمی دهد بلکه بیشتر زنان، کودکان، معلولین و کوچی ها را تحت پوشش می گیرند. به طور کل نقص هایی در سیستم مدیریت اطلاعات برای درک خطرات ناشی از حوادث را شاهد هستیم ولی دستاوردهای اداره ANDMA در گذشته، تقویت مکانیزم نهادی و قانونی باعث شده تا به طور موثر خطرات حوادث (DRM) در افغانستان و نقص های موجود را کاهش داده، و نیز روش های موجود در حوزه مدیریت حوادث برای مقابله با خطرات و حالات اضطرار به طور موثر بکار رفته است. همه موارد گفته شده برای جهت دهی به استراتژی مدیریت حوادث در کشور و برای پاسخگویی مناسب به نیازها، کاهش خطرات، مقابله و بازسازی صورت گرفته است. موارد مورد نیاز هم مشخص شده تا تعریف درستی از موقعیت استراتژیک اداره ANDMA به مدت پنج سال (2015-2019) در زمینه مدیریت حوادث ارائه شود. اجزای اصلی برای موقعیت استراتژیک ANDMA عبارتند از:

- جزء 1: ادغام DRM، مفاهیم CCA و انعطاف پذیری جامعه در دستور کار توسعه کشور.
- جزء 2: ایجاد سیستم مدیریت اطلاعات برای حوادث ملی (NDMIS) و ایجاد سیستم هشدار دهی برای جامعه بخاطر مقابله با حوادث.
- جزء 3: ظرفیت سازی در مقابله با حوادث و تغییرات آب و هوایی از طریق ایجاد چهارچوب جامع و مدیریت پذیرش خطر در مقابل حوادث.
- جزء 4: آمادگی بیشتر در برابر خطرات و حوادث در افغانستان.
- جزء 5: دانش، نوآوری و آموزش برای ایجاد "سیستم ایمنی" و ظرفیت سازی در تمام سطوح از طریق اقدامات توسعه ای.

2. مفهوم حادثه در افغانستان

2.1 خطرات و آسیب پذیری حوادث

افغانستان در معرض میزان بالایی از حوادث طبیعی مانند زلزله، سیل، خشکسالی، لغزش زمین و برف کوچ و شرایط خراب آب و هوا است. با توجه به مطالعه انجام شده توسط برنامه توسعه سازمان ملل متحد (UNDP) دفتر پیشگیری از حوادث و بهبود شرایط (BCPR)، که آسیب پذیری در اثر حوادث مختلف طبیعی را در 200 کشور مورد بررسی قرار دادند، افغانستان به ترتیب در رتبه 5 و 17 از نظر آسیب پذیری زلزله و سیل قرار گرفت.

قسمت شمال شرقی افغانستان در مقابل زلزله های بزرگ و متوسط آسیب پذیر است، زیرا افغانستان کشوری است که در امتداد مرز تکتونیکی فعال به نام مرز Indo-Eurasia می باشد. بسیاری از کانونهای زلزله در شمال شرقی کشور یعنی ولایت های بغلان، بدخشان، تخار و سمنگان می باشد. 21 ولایت از 34 ولایت در کشور در مقابل خطر سیل، آسیب پذیر گزارش شده است (مرجع: گزارش حوادث جنوب آسیا در سال 2008). بخش جنوب غرب افغانستان بسیار در معرض خشکسالی قرار دارد و ولایات افغانستان (هرات، غور، اروزگان، جوزجان، بلخ و فاریاب) به شدت توسط هر دو حادثه، سیل و خشکسالی تهدید می شوند. با بدتر شدن آب و هوا و نامساعد شدن شرایط جغرافیایی، آسیب پذیری ولایات بالا می رود. در دهه های اخیر، به دلیل جنگ و فعالیت های توسعه ای بسیار کم، حوادث افزایش یافته است. با شرایط سخت خشکسالی و کم شدن میزان بارش نرمال از سال 2000 تا 2009 مشاهده شده که حتی مکانیزم های سنتی جوامع در حال از بین رفتن است. خشکسالی و جنگ باعث آواره شدن تعداد زیادی از مردم شده است که در شرایط بسیار دشوار زندگی می کردند. بر اساس خطرات ذکر شده، چندین ولایت که در معرض این خطرات قرار دارند در ساحه حوادث با خطر بالا طبقه بندی می شوند، با نظر داشت به اینکه الگوهای خطر متفاوت هستند.

زمین لرزه و لغزش زمین از نگرانی ها در مناطق شمال می باشد. کوهستانی بودن، این مناطق باعث شده تا دسترسی به آنها تضعیف گردد و میزان آسیب پذیری مردم افزایش یابد. مناطق مرکزی افغانستان با سیل و خشکسالی روبرو هستند در صورتیکه مناطق جنوبی در درجه اول در معرض خشکسالی هستند. سطح فقر، عدم امرار معاش و کمبود فرصت های درآمد، مشکلات مزمن سلامتی، زیرساخت های ضعیف دولت و آگاهی بسیار محدود درباره حوادث و احتمال زیاد حوادث، همه به افزایش آسیب پذیری مردم افغانستان در اثر حوادث طبیعی کمک می کند و همچنین با گسترش سریع شهرنشینی و توسعه پلان ریزی نشده در برخی از شهرها مانند کابل و ولسوالی ها خطرات ناشی از حوادث هم زیاد میشود.

گزارش جهانی حوادث (2009) نشان می دهد که در سال (1989 و 2008) 15760 نفر کشته و 11 میلیون نفر در اثر حوادث طبیعی در افغانستان متاثر شدند. آمار (2010-2012) نشان می دهد که 1398 نفر جان خود را از دست داده اند و 742677 خانواده متاثر شده اند و 6162 نفر در داخل کشور بیجا شدند، 52716 خانه به صورت کامل و تا حدی تخریب شد، 197230 دام نیز در اثر حوادث طبیعی از بین رفته است. (منبع ANDMA)

حادثه عبارت است از ترکیب یا نتیجه واکنش آسیب پذیری خطرات که باعث خرابی می شود. افغانستان نظر به گراف بالای فقر بسیار آسیب پذیر است و جامعه به حاشیه رانده شده، زیر ساخت های ضعیف و سیستم پشتیبانی، ساختار حکومتی ضعیف برای توسعه جامعه، عدم مشارکت زنان در پروسه توسعه و منابع طبیعی، باعث شده تا افغانستان در مقابل حوادث بیشتر آسیب پذیر شود. علاوه بر خطرات طبیعی، افغانستان نیز در معرض چالش هایی مانند فجایع انسانی، جنگ، انفجار و استخراج خودسرانه معادن نیز می باشد. در بیشتر از 500 کیلومتر مربع از 1700 قریه ماین و درگیری می باشد که تهدید بزرگی برای مردم محلی است.

2.2 کمبود ظرفیت نهادها و جامعه تا به انعطاف پذیری بیشتر:

از لحاظ اقتصادی، حوادث زیان های بسیاری به معیشت افغانستان که در حال حاضر ضعیف است، وارد می نماید. زمانی که حادثه رخ می دهد، خانواده ها دارایی های خود را از قبیل دام و زمین را به منظور مقابله با حوادث بفروش می رسانند. این دارایی ها منبع اصلی درآمد روزانه برای حدود 70 درصد از جمعیت افغانستان می باشد که در مناطق روستایی دور افتاده کشور زندگی می کنند. با مصرف دارایی، جوامع دیگر منبع درآمدی خود را از دست می دهند و هیچ سیستم حمایتی یا دیگر مکانیزم های برای جبران این خسارت وجود ندارد.

در بین بسیاری از استراتژی های کوتاه مدت مقابله با حوادث، استراتژی قرضه پول یا اموال از دیگر افراد می باشد که این سیستم یا استراتژی مقابله با شوک های ناشی از حوادث، اغلب مشکلات مختلفی را در میان مردم بوجود می آورد. مانند درگیری به دلیل ناتوانی برای بازگشت اموال قرض گرفته شده.

از سال 2000، میزان حوادث طبیعی و اثرات آن بر زندگی و معیشت مردم افغانستان همواره افزایش یافته است. سالهای خشونت و جنگ به طور جدی نهادهای دولتی و ظرفیت های دولت را در مدیریت حوادث در کشور نابود کرده است. جوامع افغان بیشتر مکانیزم های مقابله با حوادث، توانایی ها و انعطاف پذیری خود را در مقابل حوادث به دلیل سالها خشونت و آوارگی از دست داده اند.

جوامعی که عدم آگاهی عمومی از اجتناب و کاهش تاثیرات حوادث و همچنین فقدان یا محدود بودن ساختار سازمانهای محلی (CBO) برای مقابله با حوادث طبیعی را ندارند باعث شده تا جمع آوری اطلاعات و پاسخ به موقعیت های اضطراری را دشوار سازند.

3. آمادگی نهادها برای مدیریت حوادث در افغانستان

3.1 موجودیت چارچوب قانونی :

پس از استقرار بخش آمادگی در برابر حوادث در سال 1973، دولت جمهوری اسلامی افغانستان چندین سند سیاسی در DM از جمله قانون مدیریت حوادث افغانستان (ADML) را تصویب کرد و پلان مدیریت حوادث ملی افغانستان، چارچوب مدیریت حوادث ملی و استراتژی مدیریت حوادث را توسعه داده است.

ADML در هر دو مجلس تصویب شده و توسط رئیس جمهور جمهوری اسلامی افغانستان تایید شده و این قانون در ماه اکتبر سال 2012 رسماً به اجرا در آمد. در همکاری با دیگر شرکا، ANDMA دیگر اسناد مربوطه از جمله پلان اجرایی استراتژیک ملی (SNAP)، سیاست ملی مقابله با حوادث، برنامه پنج ساله مدیریت حوادث (MD)، بخش برنامه ریزی DM، برنامه ولایتی DM و دستورالعملهای عملیاتی ولایات برای پاسخ موثر و به موقع در حین وقوع حادثه و بعد از مواقع اضطراری، گسترش داده است. اداره ملی حفاظت از محیط زیست (NEPA) به برنامه ملی اجرایی به صورت هماهنگ (NAPA) را توسعه داده است.

کمیسیون ملی اضطرار، تحت رهبری معاون دوم رئیس جمهور در سال 2007 ایجاد شده است. اداره استراتژی انکشاف ملی افغانستان (ANDS) مدیریت حوادث به صورت مناسب را بر عهده می گیرد که اهداف مرتبط به آن با عنوان "یک سیستم موثر برای بیان آمادگی و پاسخگو در برابر حوادث طبیعی در سال 2010" مشخص شده است. استراتژی انکشاف ملی افغانستان تاکید می کند که دولت مصمم است تا با افزایش ظرفیت موثر، اجرای پلان ملی مدیریت حوادث را عملی کند و بیان می کند مسئولیت اجرایی آن بر عهده اداره ملی مدیریت حوادث افغانستان (ANDMA) می باشد و این اداره آمادگی های دولت را برای مقابله به حوادث طبیعی و کمک های بشردوستانه هماهنگ می کند. پروگرام اولویت ملی شماره دو (NPP) مدیریت حوادث (آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری) برای توسعه زراعت و قریه جات بیان می کند که میزان بالای حوادث طبیعی و حوادث ناشی از دخالت انسان، باعث آسیب گسترده و مانع توسعه در افغانستان می شود.

افغانستان عضو Hyogo Framework for Action (HFA) می باشد، که ملزم به انجام اولویت هایی است که توسط HFA اعلان می شود. اجرای اولویت های HFA بر عهده ANDMA می باشد. تا کنون، افغانستان در پایین ترین سطح در بدست آوردن اولویت های سازمان HFA قرار دارد.

3.2 تنظیمات نهادی

چارچوب نهادی مدیریت حوادث در افغانستان کمیسیون ملی اداره حوادث (NDMC)، به عنوان بدنه اصلی و با مشارکت همه وزارتخانه های ذیربط، سازمان ملل متحد و سایر ذینفعان مربوطه به ریاست معاون دوم رئیس جمهور را شامل می باشد. NDMC عامل اصلی در تنظیم سیاست های ملی برای کاهش خطر حوادث و حوادث از طریق کاهش آسیب پذیری قبل از حادثه و پاسخ به موقعیت های اضطراری پس از حادثه می باشد. اعضای کمیسیون ملی، نمایندگان بخش های کلیدی است و نقش مهمی در مدیریت حوادث دارد.

ANDMA به عنوان دبیرخانه برای NDMC است. ANDMA موظف به هماهنگ کردن تمام جنبه های مربوط به کاهش حادثه، آمادگی و پاسخ در برابر حادثه می باشد. به تازگی شعبات ANDMA در مرکز و سطح ولایات ایجاد شده است. با این حال، این دفاتر فاقد هر دو زیر ساخت مواد و ظرفیت های انسانی می باشد و از طرفی به کار انداختن و راهنمای مدیریت حادثه (DRM) از اساسی ترین نیازهای کشور است. کمبود ظرفیت در اداره حوادث اعتبار دفتر ANDMA را در شرایط رخداد حوادث ضعیف می کند.

در سطح ولایتی، کمیته / کمیسیون (PDMCs) به عنوان بازوی توسعه یافته از NDMC می باشد. PDMC رابط بین NDMC، ولایات، ولسوالی ها و سطوح محلی است. طبق ماده 15 قانون ملی در مورد واکنش به حوادث طبیعی، مدیریت و آمادگی، PDMC توسط والی اداره می شود و توسط نمایندگان بخش های مربوطه پشتیبانی می شود.

در سطح محلی، نقش سازمان های غیر دولتی و به خصوص شوراهای انکشافی (NCDs) مهم است. سازمان های غیر دولتی به طور مستقیم در واکنش به خطرات حوادث در شرایط اضطراری فعالیت می کنند. شورا¹ و دیگر نهادها در سطح جامعه مانند سازمان های محلی، کمیته مساجد، مکاتب و مراکز بهداشتی قادر هستند که در موقع نیاز به کمک در حوادث به این ادارات کمک نمایند.

واکنش اضطراری به حوادث در افغانستان از طریق ایجاد کمیسیون اضطراری ملی (NEC) نهادینه شده است. با این حال، ظرفیت واکنش در تمام سطوح برای حوادث متوسط ناکافی است. EOC در سطوح ملی و ولایتی به طور کامل مجهز شده است و این در حالیست که پلان های آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری در سطوح ملی و ولایتی نیز تهیه شده است، این نیاز اساسی برای بهره برداری بهتر و موثرتر است.

احیا و انکشاف دهات (MRRD): وزارت احیاء و انکشاف دهات در زمینه مدیریت حوادث، یک جزء اساسی از اختیارات خود را در کاهش فقر و توانمندسازی جامعه در مقابل حوادث تخصیص داده است. به عنوان یکی از اعضای کمیته ملی اداره حوادث، احیا و انکشاف دهات در هماهنگی با ANDMA، بر روی ساخت و ساز و توانمند سازی مردم سرمایه گذاری کرده و اموال و دارایی های فیزیکی برای کاهش آسیب پذیری در نظر گرفته است که مردم حادثه دید آسیب پذیر را تحت پوشش قرار می دهد و کمک دراز مدت نیازهای ادغام مجدد پناهندگان (عودت کنندگان) و آوارگان داخلی را برآورده می سازد. احیا و انکشاف دهات نیز با شناسایی نقشه های مواسلاتی برنامه استراتژی کاهش خطرات ناشی از حوادث را برای 5 سال آینده توسعه داده است.

1. شورا، نهاد رسمی میثقی بر جامعه سنتی است که با ارائه قضاوت در منازعات محلی سر و کار دارد و علاوه بر این، مکانیزم های حل تعارض در سطح سنتی و محلی در افغانستان را فراهم می کند.

3.3 دستاوردهای اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث ANDMA در منطقه DRR در افغانستان

در حال حاضر اذهان بین المللی بر این است که برای کاهش خطرات بلایای طبیعی باید به طور سیستماتیک در زمینه سیاست ها، طرح ها و پلانها برای توسعه پایدار و کاهش فقر به طور یکپارچه تلاش هایی صورت گیرد. با در نظر داشت موارد فوق، از سوی کنفرانس جهانی کاهش بلایای 18 تا 22 ژانویه 2005 کوبه، هیوگو که در جاپان برگزار شد، یک قطعنامه عملی 2005-2015 با عنوان " ایجاد انعطاف پذیری در سازمان ملل و جوامع در برابر حوادث " به تصویب رسید. با وجود منابع محدود مالی و انسانی، دولت افغانستان با کمک شرکای خود توانست در این زمینه به پیشرفت هایی در جلسه اولویت های HFA و نهادینه شدن مدیریت حوادث در کشور دست یابد. موارد زیر در HFA بیان شده است:

- پوهنتون کابل: پوهنتون کابل با حمایت از UNDP دیپارتمت حفاظت از محیط زیست و مدیریت حوادث را تاسیس کرد. UNDP و پروژهای ملی مدیریت حوادث NDMP حمایت خود را به تجدید نظر برنامه های آموزشی پروگرام DRR افزایش دادند، بنام متن ارائه شده و کتاب مرجع درباره محیط زیست و مدیریت حوادث و نیز تجهیزات افزایش یافته است. NFMP همچنین فرصت های توسعه حرفوی را برای پیگیری مشکلات پوهنهی محیط زیست و مدیریت حوادث هم در داخل و خارج از کشور را ایجاد کرد.
- مکانیزم نهادها و مقامات در سطوح ملی در 34 ولایت تشکیل شده است.
- قانون اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث در ولسی جرگه و مجلس سنا تصویب شده است. ANDMA اسناد تخنیکی را با کمک همکاران خود که شامل پلان استراتژیک اجرائیوی ملی (SNAP)، سیاست ملی کاهش خطرات، برنامه پنج ساله مدیریت حوادث، پلان بخش مدیریت حوادث DM، پلان مدیریت حوادث برای ولایات، برنامه های اضطراری NAD سالانه و دستورالعملهای عملیاتی ولایتی برای پاسخ موثر و به موقع در شرایط اضطراری را توسعه داده است.
- اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث ANDMA تفاهمنامه ها با کشورهای منطقه، سازمان های غیر دولتی ملی و بین المللی برای توسعه ظرفیت پاسخ به اداره حوادث در داخل افغانستان را امضا کرده است. از طریق چنین تفاهمنامه هایی ANDMA قادر به جذب کارشناسان در بخش DM، برگزاری کنفرانس ها ملی و بین المللی، سمینارها و ورکشاپ های علمی به منظور استفاده و یادگیری برای بهبود سیستم دیتابیس درباره حوادث می باشد، همچنین اداره ANDMA یک عضو فعال در مرکز مدیریت حوادث سازمان های ECO و SAARC است.
- اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث ANDMA با کمک همکاران خود اجرای پلان های DRR را تسهیل کرده است مانند برنامه های ایمنی مکتب، ورکشاپ های آموزشی برای کارمندان دولت در DRR را تسهیل کرده است، آگاهی مردم از طریق رسانه ها، معرفی پروسه DRR به ادارات، همچنان موسسه حفاظت از محیط زیست و مدیریت حوادث در پهنون کابل راه اندازی شده است، تمرینات شبیه سازی شده انجام شد و برنامه های بالا بردن ظرفیت در داخل و خارج از کشور برگزار شده است.
- اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث ANDMA مراکز 24 ساعته عملیات ایمرجنسی را در 34 ولایت که در ارتباط با مرکز هستند را برای کنترل شرایط اضطراری ایجاد کرده است.

- اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث ANDMA نقش کلیدی در پروسه استانیبول تحت عنوان CBM- DM ایفا کرده و پلان اجرایی خود را توسعه داده که توسط تمام اعضای پروسه تایید شده است.
- سطح کلی برای گرفتن اولویت HFA، 2.5 نمره از 5 نمره است. (گزارش پیشرفت 2011-2013)

4. درس های آموخته شده : نواقص قانونی، نهادی و پلان ریزی شده.

4.1 . نقص قانونگذاری:

قانون اداره حوادث افغانستان برای رسیدگی به موضوع DRR باید دوباره بازخوانی شود همراه با تعریف بهتری از پلان ریزی و بسیج منابع مالی از نقطه نظر منابع کسب برای چارچوب مدیریت حوادث، هیچ پالیسی و دستور العمل راهنمایی برای کاهش خطر حادثات جامعه افغانستان وجود ندارد. نقص نهادی: سیستم مدیریت حوادث افغانستان باید نهادینه شود تا رهبری به خوبی از سطح ملی به سطح محلی انتقال داده شود و موسسات و نهادها باید از طریق بالابردن سیستماتیک کارمندان تقویت گردد تا پاسخ گویی به بهترین صورت انجام شود و حتی بعضی بخش های تخنیکي نیز اضافه شود تا تحت رهبری اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث ANDMA ادارات ذیربط را برای مدیریت بهتر کمک کند.

نقص در آمادگی و کاهش اقدامات

4.1 عدم سیستم هشدار دهی بموقع:

چند سیستم هشدار دهنده (EWS) موجود در مناطق حادثه خیز، توسط اداره هواشناسی و برخی از NGO بین المللی اداره می شود. سازمان FAO به کمک گروپ (FEWS) چند سیستم هشداردهی نصب کرده اند که اطلاعات بروز شده را فراهم می کند. دولت افغانستان نیز یک سیستم کنترل لرزه ای در بخش معادن و زمین شناسی ایجاد کرده است.

FAO، WFP، اعضای FASC و دونه‌ها به طور معمول علایم حیاتی سیستم هشدار مانند امنیت غذایی مردم را بررسی می کنند. فعالیت های مربوطه شامل امنیت غذایی و معیشت ارزیابی سالانه، ارزیابی دارایی های خاص منطقه توسط بخش امنیت غذایی واحد (ICP) در INGO/NGO انجام می شود. سیستم هشداردهی قحطی (FEWSNET) درباره خشکسالی قریب الوقوع و قحطی اطلاعاتی را ارائه می دهد. علاوه بر این، FSAC میزبان گروه کاری اطلاعات هشدار دهنده (MAIL)، هواشناسی زراعتی، WFP، IMMAPP، FAO، NGO) است که به صورت ماهانه جلسه برگزار می کنند و داده ها درباره هشداردهی قبلی را تجدید می کنند.

همچنین موسسه ActionAid یک پروژه در مارچ 2013 به عنوان "سیستم هشدار دهنده دریای آمو" در شمال افغانستان را آغاز کرده است که توسط کمیسیون اداره کل کمک های انسان دوستانه و حفاظت مدنی اروپا تحت نام DIUPECHO هفتمین پلان اجرائیوی خود برای آسیای جنوبی بودجه لازم را تمویل می کند. هدف اصلی از این پروژه به منظور کمک به کاهش خطر ناشی از حوادث در افغانستان توسط مدیریت سیستم هشدار دهنده حوضه دریای آمو و سفر موسسه ActionAid برای رسیدن به این هدف برای 18 ماه به طول انجامید.

به طور کلی، دستگاه هواشناسی در کابل ارتباط خوبی با مردم ندارد. نقص در سیستم ارتباطی وجود دارد. علاوه بر این، این کشور با حوادثی روبرو است مانند سیل که از رادار سیستم هشدار دهنده خارج است. در حال حاضر سیستم های هشدار دهنده برای جامعه هستند در بسیاری از مناطق حادثه خیز افغانستان نامعلوم است. به طور کلی، سیستم هشدار دهی بموقع (EWS) در جاهایی که احتمال خطر زیاد است، برای مردم قابل دسترس نیست.

وقتی که حادثه رخ می دهد، مردم از دانش و ابزار لازم برای تماس با سازمان دولتی برخوردار نیستند. مردم منتظر دولت و یا کمک های سازمانها می شوند. هستند بسیاری از جوامع دور افتاده در افغانستان که برای بدست آوردن حمایت خارجی هیچ مکانیزمی ندارند. برقراری مکانیزم های موثر یک نیاز اساسی است به طوری که از طریق آن، مردم بتوانند برای بدست آوردن کمک ها و حمایت خارجی با افراد مناسب یا نهاد دولتی به موقع به تماس شوند.

4.2 عدم توجه به کاهش خطر حوادث (DRR) و انعطاف پذیری

تا به امروز، تمرکز خوبی در واکنش های اضطراری بوده است. با این حال، توجه به آمادگی و کاهش خطر حوادث در چارچوب مفهومی انعطاف پذیری بسیار اندک بوده است. در نتیجه، جمعیت در منطقه حادثه خیز آسیب پذیر است.

یک نقص در مفهوم حادثه است مانند ارتباط آن با فقر، جنبه های انسان دوستانه و توسعه ای همراه با موسسات مربوط به سازمان ملل متحد، جامعه بین المللی و NGO های ملی نقش بسزایی در DRR و انعطاف پذیری جامعه ایفا می کند.

همکاری های منطقه ای تحت پروسه استانبول مانند اعتماد سازی در مدیریت حوادث می توانند در کاهش خطرات ناشی از حوادث در افغانستان و قلب منطقه آسیا عامل مهمی باشند.

4.3 عدم شمولیت در رویکرد DRR و چارچوب آن:

اگر چه پالیسی های متعدد به وضوح بیان می کند که معلولیت، کودکان و مسائل مربوط به کوچی ها در میزان کاهش خطر حوادث DRR تاثیرگذار است ولی هیچ پیشرفتی ملموس و یا پایدار، به استثنای برخی فعالیت های محدود تاکنون صورت نگرفته است. علاوه بر این، پیشرفت های زیادی در بسیج منابع برای جریان سازی دیدگاه های جنسیتی در فرآیند کاهش خطرات صورت نگرفته است.

4.4 ناکافی بودن بودجه دهنده :

در حالی که افغانستان قادر به حفاظت از بودجه ی دونه ها در طول 12 سال گذشته بوده است، متأسفانه بر روی DRM کمترین توجه از طرف دونه ها صورت گرفته است و طوریکه توجه جامعه جهانی روی مسائلی مانند کمک های بشر دوستانه، صلح، تقویت بخشی امنیتی، مبارزه با مواد مخدر، دموکراسی و غیره متمرکز بوده DRM خیلی کمتر در اولویت قرار گرفته است. DRM یک موضوع کلیدی در استراتژی انکشاف ملی افغانستان است. حوادث طبیعی، به خصوص خشکسالی و سیل که از عوامل مهم در آسیب پذیری قشر فقیر جامعه می باشد، زیان وارده در اثر از بین رفتن محصولات توسط خشکسالی خیلی بیشتر از زیان وارده در اثر بیماری یا از دست دادن یکی از اعضای خانواده می باشد. ساخت سیستم های کارآمد تر آمادگی در برابر حادثات، روش های کاهش خطر و مداخلات همانند اقدامات مناسب برای واکنش می تواند تغییر و تحول به ویژه تغییرات پایدار در فقر و آسیب پذیری جامعه بیاورد.

4.5 مشکلات در ارتباط و هماهنگی

دولت تا کنون قادر به ساختن DRR/DM به عنوان یکی از اولویت های خود نبوده است و دولت در مورد مناطق بی توجه بوده است در نتیجه مانع توسعه سیستماتیک و تدریجی ظرفیت در داخل نهادهای دولتی و همچنین موسسات سطح ملی می شود.

جامعه نمی تواند در برابر خسارات حوادث قوی باشد تا زمانیکه مردم طوریکه از آنها انتظار می رود اقدامات لازم DRR را انجام دهند و اهمیت فعالیت های DRR را درک کنند. منابع انسانی یکی از مهم ترین عوامل برای کاهش خسارات حوادث می باشد. با این حال، فعالیت های توسعه ی منابع انسانی به طور سیستماتیک، منابع انسانی کافی در افغانستان را فراهم نمی کنند و نیاز بزرگ برای منابع انسانی واجد شرایط، برای تقویت مدیریت حوادث می باشد. به منظور فراهم آوری توسعه سیستماتیک منابع انسانی در زمینه مدیریت حوادث، یک پلان جامع منبع انسانی (HRDP) باید به عنوان یک طرزعمل تکمیلی نظر به دیگر اسناد مهم در مورد مدیریت حوادث در افغانستان توسعه و گسترش یابد.

توسط موسسات بین المللی و NGO ها حمایت ها و کمک هایی به مردم محلی همانند ANDMA صورت گرفته است. این موسسات مانند UNDP، UNOCHA، WEP، IOM، UNISDR، و سایر NGO های بین المللی، فعالیت هایی را با تمرکز بر توسعه ظرفیت و تقویت نهادها انجام داده اند. با این حال، این مداخلات نتیجه مطلوب را به دلیل عدم وجود یک رویکرد منسجم و جامع در بر نداشت. برخی از این پروژه ها نیز تمرکز خود را بر نیازهای متنوع معطوف کردند که باعث پراکندگی منابع موجود شده و نهایتاً نتیجه دلخواه حاصل نگردیده است.

برخی از ظرفیت ها در ادارات دولتی ذیربط برای پاسخ به بحران انسانی، توسعه یافتند. با این حال، دستاوردها در آمادگی و کاهش خطر طبیعی ناچیز بوده است.

اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث ANDMA نیاز به ظرفیت اساسی برای ارزیابی استراتژیک انواع حوادث طبیعی همانند پالیسی و جنبه های نهادی که قادر باشند تا یک محیط مناسب را بسازد از طریق شکل دادن و بکار گرفتن پالیسی مناسب و اسناد حقوقی مانند روشهای عملی استاندارد (SOPs) را دارد. یک سیستم نظارتی موثر عبارت است از یک پیش نیاز برای اجرای صحیح پلانها، سیاست ها و دستورالعملهای عملیاتی استندرد.

علاوه بر این، ANDMA نیاز به افزایش ظرفیت و توانایی برای هماهنگی DRM با سازمانهای دولتی و غیر دولتی را دارد. بناً باید حمایت از توسعه ظرفیتها برای ANDMA وجود داشته باشد تا بتواند راهنمایی های فنی به شرکای اجرایی آن (وزارات و سازمانهای غیر دولتی) ارائه دهد.

4.6 مشکلات اجرایی

با حمایت UNDP، اداره ANDMA پلانهای مدیریت حوادث در سطح ملی و ولایات را تدوین کرد. با این حال، چالش اصلی در بخش اجرایی با توجه به منابع مالی و عدم توانایی اداره ANDMA، هم در سطح ملی و هم در سطح ولایات هنوز موجود است. به طور کلی، نواقص عمیقی در سازگاری بین پالیسی های مربوطه، پلان ها و برنامه هایی از جمله NPP همانند تعهدات در چارچوب سازمان (HFA) وجود دارد. افغانستان یکی از امضا کنندگان HFA است و متعهد به اجرای اولویت هایی است که توسط HFA ابلاغ می شود. با این حال اجرا کنندگان پروژه های قبلی DRR بطور مناسب ساحات دارای اولویت های HFA را در زمان اجرای پلان ها مد نظر قرار نداده بودند. بناً این مقاله درباره موقعیت های استراتژیک بر روی اولویت های HFA تاکید می کند که از مشمول جنسیت می باشد. (چارچوب هیوگو 2 اظهار داشت که از لحاظ جنسیت باید پالیسی های مدیریت حوادث، پلانها، پروسه های تصمیم گیری، مسائل مرتبط با ارزیابی خطرات، هشدار به موقع، مدیریت اطلاعات و آموزش به صورت یکپارچه دنبال شود.

4.7 چالش ها در گزارش و معلومات:

چالش های عمده ای در گزارش و معلومات وجود دارد که ارزیابی و درک تاثیر حادثه کشور یکی از نیازهای لازم برای ارزیابی خطرات حوادث می باشد. تا کنون به غیر از چند تمرین در ارزیابی خطر و ارزیابی خطر شهری که از سوی برخی از NGO ها صورت گرفته، دیگر هیچ گونه اقدامی در ارزیابی خطرات ناشی از حوادث در افغانستان انجام نشده است. به طور کلی، هیچ سیستم مدیریت اطلاعاتی درباره حادثات سطح مرکز یا محلات در افغانستان وجود ندارد.

5. مواضع و اولویت های اداره اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث ANDMA برای پنج سال آینده:

پلان استراتژیک ملی (SNAP)، واکنش های اضطراری، بازیابی و کاهش خطر حوادث و انعطاف پذیر سازی به عنوان یکی از مسایل اساسی دولت افغانستان به خصوص اداره ANDMA و سایر ادارات ذیربط DRR مشخص شده است. با توجه به مفهوم توسعه در سطح جهان، DRM و انعطاف پذیری به عنوان یکی از موارد اصلی معرفی شده است و همچنین در استراتژی انکشاف ملی افغانستان ANDMA بر آن تاکید شده، به نمایندگی از دولت افغانستان، اداره ANDMA با مسئول رهبری و هماهنگ کننده مسائل مربوط DRM در کشور می باشد. بر اساس مطالب بالا، اولویت های ANDMA در مدیریت خطرات حوادث در پنج سال آینده در افغانستان خواهد بود به شرح زیر است:

5.1 یکپارچه سازی DRM در چارچوب توسعه ملی و محلی

یکپارچه سازی DRM با توسعه سازی در صورتی انجام می شود که در هنگام طرح پلان ها و انجام فعالیت های توسعه ای، DRM نیز در نظر گرفته شود. برای اطمینان از این امر، برای تقویت کارایی و موثریت محیط های نهادی تلاش شود. سایر موارد اساسی مورد نیاز: سیاست فعال و نظارت، رویه و بودجه زیست محیطی برای DRM که در تمام سطوح دولت و حکومت ایجاد شود. نهادهای دولتی در سطح مرکزی، ولایات و ولسوالی ها در برابر حوادث باید آمادگی داشته باشد. این در نهایت به نمایندگان دولت در محلات کمک می کنند تا پلان ها و اقدامات اجرایی DRR را به عنوان بخشی از فعالیت های توسعه ای عملی کنند. با حمایت قانون، سیاست، SOP بودجه و آیین نامه، انعطاف پذیری در مقابل حوادث به صورت واحد در می آید. در سطح ولایات، پلان های توسعه ای و لایتهای عضویت مناسب DRR را داشته باشد. در سطح ملی، پلانهای توسعه ای باید شامل موارد پیشگیرانه از حوادث به عنوان پروگرام ملی 2 (NPP) تحت نظارت بخش توسعه زراعتی و قریه جات باشد، و مدیریت حوادث به عنوان ستون اصلی آن در نظر گرفته شود.

5.2 سیستم اطلاعاتی ملی مدیریت حوادث (NDMIS) و ظرفیت سازی کارمندان:

سیستم اطلاعاتی مدیریت حوادث (DMIS) مانند آمادگی در برابر حوادث استون اصلی مدیریت حوادث است. تهیه اطلاعات درباره تاریخچه محل های آسیب پذیر برای آمادگی در برابر حوادث و DRR موثر بسیار ضروری است. زمانی که ANDM توسعه یک DMIS را آغاز کرد، این سیستم اطلاعاتی هنوز به خوبی آماده نشده بود. هیچ سایت رسمی برای جمع آوری، تلفیق، تجزیه و تحلیل، انتشار و آرشیو اطلاعات مربوط به حوادث وجود ندارد. در نتیجه کاربرانی که می توانند از آن برای هشدار زود هنگام در ساحه استفاده کنند با فقدان اطلاعات مناسب و قابل اطمینان رو برو بودند². علاوه بر این، عدم ارزیابی جامع سیستماتیک خطر و ریسک در سراسر کشور مانع از تدوین استراتژی های کاهش خطر می شود (هم در پلان شهری و هم کشاورزی). در طول سال های 2007 و 2009، UNDP اداره ANDMA برای ایجاد و راه اندازی یک سیستم مدیریت اطلاعاتی حوادث طبیعی (NDMS) را در سطح ملی و در مراکز آزمایشی در چند ولایت حمایت کرد. با این حال، با توجه به کمبود منابع مالی و همچنین منابع انسانی محدود مانند NDIMS به خوبی استفاده نشدند. IOM در نظر دارد سیستم مدیریت اطلاعاتی حوادث را در اداره ANDMA را تقویت کند تا یک سیستم DMIS را در سطح مرکزی و در ده ولایت بر اساس نیازها و ظرفیتهای ایجاد و راه اندازی کند. در سطح کابل، این سیستم شامل ساخت مرکز عملیات اضطراری (EOC) که عبارت است از بخش کامل عملیاتی و هماهنگی NDMS. کارکنان ANDMA و نمایندگان برای دیگر از 10 ولایت درباره جریان کار گزارش دهی حوادث آموزش خواهند دید (اطلاعات از گزارش حوادث، ارزیابی آسیب دیدگان، توزیع کمک ها و نظارت) و اطلاعات را به دیتا بیس مرکزی EOC انتقال داده تا طراحی مجدد سیستم به بهترین وجه و بر اساس نیازهای افغانستان صورت گیرد. در عین حال، NDIMS موجود در منطقه و کاربرد آنها نیز باید مورد بررسی قرار گیرد.

لازم است در مورد چگونگی دسترسی مردمی (هم زن و هم مرد) که از حوادث طبیعی آسیب دیدن به اطلاعات DM / DRR توجه صورت گیرد تا از این اطلاعات برای قوی کردن خود در مقابله با حوادث طبیعی استفاده کنند.

منابع انسانی یکی از عوامل مهم در کاهش خسارات حوادث می باشد. جامعه نمی تواند در برابر آسیب های ناشی از حوادث مقاوم باشد تا اینکه افرادش برای اجرای اقدامات لازم DRR، درک اهمیت فعالیت های DRR و انجام اقدامات لازم، فعال باشند. منابع انسانی در زمینه مدیریت حوادث هنوز هم در افغانستان توسعه نیافته است. مدیریت حوادث در افغانستان بر روی پاسخ اضطراری متمرکز شده است، بنأ، منابع انسانی مورد نیاز برای واکنش های اضطراری و اعضای تیم نجات (اردوی ملی،

² افغانستان: گزارش پیشرفت ملی در اجرای چارچوب هیوگو برای اقدام (2011-2013). موجود در: [HTTP : //www.preventionweb.net/English/professional/policies/v.php?id+31607](http://www.preventionweb.net/English/professional/policies/v.php?id+31607)

پلیس ملی) نسبتاً خوب توسعه یافته اند. از سوی دیگر، منابع انسانی برای دیگر مراحل دوره حوادث مانند مدیریت حوادث مورد نیاز است که آن نیز به خوبی توسعه نیافته است. مدیریت حوادث خود مفهوم نسبتاً جدید در افغانستان است. فعالیت های توسعه منابع انسانی است که ب منابع انسانی مورد نیاز برای سیستم جدید مدیریت حوادث را می سازد که این سیستم مناطق حادثه خیز در سراسر کشور آغاز شده و در سال های آینده بخش بندی می شود. فعالیت های توسعه منابع انسانی فعلی هنوز قادر به تولید منابع انسانی کافی به طور سیستماتیک نیست و برای توسعه نیاز شدیدی به توسعه سیستماتیک که منابع انسانی واجد شرایط در زمینه مدیریت حوادث احساس می شود، به جای توسعه سیستماتیک منابع انسانی، یک پلان جامع برای تولید منابع انسانی باید طرح ریزی شود.

5.2 افزایش انعطاف پذیری جامعه به خطرات ناشی از حوادث و تغییرات آب و هوا

مشارکت اجتماعی به عنوان عامل دیگر در مدیریت خطرات طبیعی است که برای کاهش روند وقوع حوادث کوچک و متوسط در سراسر جهان، توسط ایجاد یک فرهنگ ایمنی و اطمینان از توسعه پایدار فرهنگ ایمنی لازم است. زلزله بزرگ هانشین آواجی در سال 1995 رخ داد، عامل مهم در اثبات اثربخشی مشارکت اجتماعی بود. آمار نشان می دهد که 72 درصد از مردم یا خود از زیر آوار بیرون آمدند یا با کمک همسایگان خود نجات یافتند. این اهمیت مردم و کمیته ای که مردم اعضایش باشند را در هنگام وقوع حوادث نشان می دهد. مردم با کمک به یکدیگر کمتر در مقابل حوادث بزرگ و ویرانی های ناشی از حوادث آسیب می بینند.

در مرحله دوم، مشارکت اجتماعی تبدیل به یک روند جهانی شده است. در چنین شرایطی، ضرورت به مشارکت مردم در مدیریت خطر حوادث (CBDRM) بشدت تاکید می شود با حمایت از مردم و آگاه کردن آنها از تغییرات آب و هوا، خسارات ناشی از حوادث آینده کاهش می یابد. انعطاف پذیر کردن مردم می تواند از طریق اقدامات ساختمانی و غیر ساختمانی باشد. به عنوان مثال اقدامات غیر ساختمانی می تواند یک سیستم اطلاعاتی مدیریت حوادث موثر و یا سیستم هشدار دهنده برای جوامع آسیب پذیر باشد.

اشکال و راه های مختلف آگاهی دهی عمومی و آموزش و پرورش با استفاده از زبان محلی، ارزش ها و فرهنگ و مشارکت مردم با مقامات مختلف نهادهای مردمی، رهبران جامعه، نمایندگان دولتی محلی، مقامات ارشد دولت، موسسات ملل متحد، NGO های بین المللی و داورها باید مورد توجه قرار گیرد.

5.2.1 سیستم هشدار دهی

در افغانستان، یک سیستم هشدار دهی برای حوادث طبیعی وجود ندارد. بناً، یک ارزیابی از وضعیت فعلی سیستم های هشدار دهنده مختلف که توسط سازمان های مختلف در افغانستان ایجاد شده است باید صورت گیرد. بر اساس ارزیابی ها می توان یک سیستم هشدار دهی را با تمرکز بر حوادث آبی - هواشناسی از قبیل سیل، لغزش زمین، برف کوچ، زمستان شدید و خشکسالی را طراحی و اجرا و تقویت کرد.

برای ایجاد دوباره سیستم هشدار دهنده برای نقاط آسیب پذیر، اقدامات بسیاری را باید انجام دهیم از آن جمله ارزیابی خطر و آسیب پذیری و ارزیابی آسیب پذیری در ولایت حوادث. این امر مواد ضروری برای آماده سازی در مقابل حوادث و پلان مقابله با حوادث را فراهم می کند. پس از اتمام ارزیابی احتمال خطر و ریسک، آسیب پذیری و ارزیابی ظرفیت هر ولایت، گزارش مفصلی باید آماده و به سازمانی که در زمینه مدیریت حوادث و توسعه آن در سطح ملی و ولایتی مشغول به کار است، تحویل داده شود. از اطلاعات ارزیابی خطر و آسیب پذیری برای شناسایی مناطق آسیب پذیر در آینده، فعالیت های مربوطه به حوادث و هر گونه فعالیت های توسعه مربوطه از جمله نقشه برداری از محل برای DMPS استفاده می شود.

5.2.3 آمادگی و پاسخ گویی در برابر حوادث در افغانستان

تلاش ویژه برای تقویت آمادگی در برابر حوادث و پاسخ گویی در افغانستان صورت می گیرد. اداره ملی مدیریت حوادث افغانستان (ANDMA) تلاش می کند تا هماهنگی میان مدیریت و واکنش در مقابل حوادث طبیعی در کشور با حمایت از سایر مقامات پروگرام DRR بهتر شود، اما به دلیل محدودیت بودجه و کمبود منابع انسانی ANDMA قادر به رسیدگی صحیح به این مسئله نیست. به عنوان پوشش نهادی، DRR با ANDMA راه اندازی دفاتر ولایتی را گسترش داد، لازم و حیاتی است که برنامه های موثر در تمامی وزارتخانه های مرتبط در مرکز و سطح ولایات توسعه یابد و منابع حیاتی برای جستجو، نجات حل و فصل موقت، امرار معاش و خارج کردن مردم از منطقه خطر در مناطق مختلف کشور ارائه شود. سیلاب های اخیر در افغانستان بر روی اهمیت کاهش خسارات جانی که از اولویت های اساسی در DRR / DM تاکید می کند. با افزایش سطح آمادگی مرگ و میر سالانه در حوادث می تواند به طور قابل توجهی کاهش می یابد. یک همکاری مناسب در انجام تمام مراحل نیاز است و ANDMA نیازمند به کار با UNOCHS و دیگر سازمان های بین المللی در بهبود سیستم واکنش سریع در مواقع اضطراری است تا به بخش های مختلف کشور به طور آبی و موثر خدمت رسانی کنند و تیم های جستجو و نجات را در زودترین فرصت در منطقه مستقر کند. یکی از جنبه های کلیدی ساختار انعطاف پذیری مردم در مقابل حوادث این است که مردم را از فقر خارج سازیم که این امر شامل ایجاد تغییر و تحول در امرار معاش و وضعیت اقتصادی مردم است.

5.2. هماهنگ سازی جنسیتی

هماهنگ سازی جنسیت یک نیاز اساسی برای ایجاد انعطاف پذیری و مقاومت مردم در برابر حوادث است. یک مطالعه جهانی (ماهیت جنسیتی حوادث طبیعی) نشان داده است که حوادث بر روی زن بیشتر از مردان تاثیر دارد. و زنان را آسیب پذیرتر می کند نسبتا به مردان که این خود ناشی از نقش های جنسیتی ساختار اجتماعی است. زنان تنها قربانیان تغییرات آب و هوا و حوادث نیست، آنها نیز قدرت های فوق العاده ای از انعطاف پذیری را در حوادث نشان داده اند. زنان بارها و بارها از ابتکارات استفاده کرده اند تا با اثرات تغییرات آب و هوا منطبق شوند و دانش و مسئولیت های مربوط به مدیریت منابع طبیعی خود برای زنده ماندن در جامعه را ثابت کرده اند. آنها کارایی خود را برای آماده کردن جامعه در مقابل حوادث نشان داده اند. باید بر روی مهارت و تجربه و توانایی زنان توجه صورت گیرد و از آنها در کنار مردان برای منطبق شدن با تغییرات آب و هوا و برنامه های کاهش خطرات ناشی از حوادث استفاده شود. باید به جنبه جنسیتی جامعه توجه شود تا بفهمیم که چگونه رابطه جنسیتی باعث کاهش خطرات حوادث می شود و فعالیت ها را پلان ریزی می کند.

5.3 دانش، نوآوری و آموزش و پرورش برای ساخت فرهنگ ایمنی و انعطاف پذیری در تمام سطوح

برای مطمئن شدن از این که طرح های DRM در افغانستان بر اساس دانش و روش های علمی استوار است، ضروری است که از مؤسسات علمی و تحقیقاتی به منظور ارزیابی دانش، ابزار، میتودها و اطلاعات تولید شده در خارج از کشور استفاده شود و آن را با بافت محلی سازگار سازد و به طور همزمان اطلاعات و دانش خود را قسمی تولید کنند که مناسب با نیاز محلی باشد. بنا، باید به مؤسسات علمی مانند پوهنتون کابل توجه زیادی صورت گیرد و ظرفیت آن را افزایش دهند تا بتواند محصولات DRR (دانش ، ابزار، اطلاعات و منابع انسانی آموزش دیده، ارزیابی خطر) را طراحی و پلان ریزی کند و آنها را به مناطق حادثه خیز کشور انتقال دهد.

UNDP با دانشگاه کابل (KU) مشغول به کار بود برای مدتی کاملاً ظرفیت آن افزایش یابد. بنابراین، دانشگاه کابل را می‌توان یک مرکز عالی و منبع دانش در زمینه DRR در افغانستان در نظر گرفت. به همین ترتیب، دانشگاه کابل باید سایر پوهنتون‌ها در سطح منطقه مانند هرات، ننگرهار، بلخ و بامیان را کمک و همکاری نماید و برای ارائه تمام پشتیبانی فنی مورد نیاز و به منظور بالا بردن ظرفیت‌های منطقه ای این پوهنتون‌ها. پوهنتون کابل KU باید قادر باشد تا آموزش‌های کوتاه مدت و بلند مدت DRR را انجام دهد، ارزیابی آسیب پذیر چند خطر در ولایات، ولسوالی‌ها و قریه جات را شروع کند، ارزیابی ایمنی ساختمان‌های عمومی و مهم (مدارس، امکانات بهداشت و درمان، زیرساخت‌ها)، حمایت پالیسی، جمع‌آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل و انتشار و در نهایت ادغام عضویت DRR در پلان ریزی توسعه و فرایند تصمیم‌گیری را رهبری و اجرا نماید. گنجاندن DRR در برنامه تحصیلی مدارس و آموزش عالی می‌تواند یکی از روش‌های قابل توجه در انعطاف پذیری مردم باشد. در یک کشور مستعد حوادث مانند افغانستان، یکی از راه‌های مهم برای به حداقل رساندن اثر خطرات طبیعی از منابع انسانی آموزش دیده و ایجاد یک فرهنگ ایمنی در تمام سطوح استفاده شود.

5.4 همکاری منطقه ای و جنوب-جنوب برای DRM

مندرج در ماده هشتم از قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان، سیاست خارجی افغانستان در حفظ استقلال، منافع ملی و تمامیت ارضی و همچنین عدم دخالت، حسن همجواری، احترام و برابری حقوق متقابل استوار است. همکاری‌های منطقه ای یکی از مهم‌ترین ارکان و اولویت‌های سیاست خارجی دولت افغانستان را می‌سازد. توافقنامه افغانستان در سال 2006 و استراتژی توسعه ملی افغانستان (ANDS) در سال 2007 بر اهمیت همکاری منطقه ای تأکید می‌کند و آن را به عنوان یکی از اولویت‌های اصلی دولت افغانستان به حساب می‌آورد.

یک ابزار کلیدی برای همکاری منطقه ای و جنوب-جنوب، اقدامات اعتمادساز برای مدیریت حوادث (CBM-DM) در پروسه استامبول "قلب آسیا" است. UNDP در حال حاضر یکی از شرکت‌کنندگان در روند ارائه اطلاعات فنی و استراتژیک در این پروسه است. به عنوان بخشی از این مکانیزم، در جهت توسعه ظرفیت می‌تواند مانند به اشتراک گذاری اطلاعات، داده‌ها و تکنولوژی‌های مشابهی باید صورت گیرد. به طور مشابه، کشورهای شرکت‌کننده در پروسه CBM-DM می‌توانند پلان ریزی توسعه‌ی ظرفیت‌ها را به اشتراک بگذارند و باهم بیاموزند و یک همکاری منطقه ای قوی را برای هشدار دهی بموقع، پیشگیری و پاسخ به حوادث را تشکیل دهند. علاوه بر این، توسعه مشترک سازمانی و پلان ریزی استراتژیک برای فعالیت‌های پیشگیری و پاسخ نیز می‌توانند انجام شود.

به غیر از توافق میان دولت‌ها و مشارکت آنها برای کاهش خطر حوادث، شبکه‌هایی میان مردم را می‌توان در مناطق مرزی در معرض مبتلا به سیل‌خاطر و زلزله ایجاد کرد. چرا که هر چند توسط مرزها از هم جدا شده‌اند ولی آنها در زبان یا قومیت در دو طرف مرز مشترک هستند. بر اساس توافق دائمی منطقه ای، این یک مزیت است، برای فرار از زیانمند شدن در اثر حوادث، افرادی که در امتداد مرزها زندگی می‌کنند می‌توانند به آن سوی مرز کوچ کنند. کار در این زمینه بخشی از وظایف CBM-DM است.

6. نتیجه گیری

به طور کلی، رویکرد استراتژیک به تحقق موضوعاتی که در بالا مشخص شده موارد زیر را شامل می‌شود:

- حمایت از دولت جمهوری اسلامی افغانستان و سازمان‌های مرتبط با DRR در تلاش به منظور نهادینه شدن، رهبری دولت. چارچوب چند بخشی از DRR که در چارچوب هیوگو

HFA گنجانده شد، و نیز در طی زمان، تضمین شود که موضوع کاهش خطر حوادث در تمام پلان های توسعه‌ی و پروسه های تصمیم‌گیری در نظر گرفته شود.

- حمایت دولت و مردم افغانستان برای پلان ریزی و جاگزین کردن این عناصر در تمام مراحل پروسه های توسعه‌ی و تصمیم‌گیری. به دلیل اینکه DRM اشاره به مفهوم و عملکرد کاهش خطر حوادث از طریق تلاش های سیستماتیک برای تجزیه و تحلیل و مدیریت عوامل حوادث طبیعی که شامل کاهش قرار گرفتن در معرض خطرات، آسیب پذیری افراد و اموال، مدیریت عاقلانه در ساحه و محیط زیست، و آمادگی بهتر برای عوارض جانبی می باشد.

در نتیجه، این بدان معنی است که مجموعه یکپارچه ای از پلان هایی که دولت و جوامع محلی را قادر به همکاری در تهیه و سازماندهی اقدامات برای به حداقل رساندن خسارت از حوادث طبیعی احتمالی که ممکن است هر جامعه را تهدید کند، می باشد.